

РУСКА РАДА

НАРОДНА ГАЗЕТА

ВИХОДИТЬ
ЩО ТИЖНЯ В ПЯТНИЦЮ

Адрес Редакції:
„РУСКА РАДА“
в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Коштує
річно 4 корони.

Ч. 12.

Чернівці, дня 22. марта (4. цвітня) 1902.

Рік V.

5. Лист з Кичери

до шкільної молодіжи повторительної науки.

Любі діточки! Вам вже десь навтямилось чекати на мій лист. Та вибачайте, дорогенькі! Бо я не лиш до Вас, але й до родичів Ваших журливих пишу, та запобігаю, в чім лиш можу, щоб тільки причинитись чим-тим до здвигнення їх із упадку.

В попереднім листі — було то якраз перед рождеством Христовим — писав я до Вас, що не досить Вам задовольнитись тов у школі придбанов науков, але повинні ви глядіти за иньшими книжками, котрі разом з Вами мов ті діти виростають та до Вас, відповідно Вашому вікови, мило промовляють.

Дальше просив я Вас, щоби Ви із заколядованих грошей хоть десятину прислали на наш „Руский Народний Дім“ — таж він більше Ваш як наш: ми вже менше будем ним користуватись як Ви.

Ви по нас здвигнете его може ще о один поверх висше, та тим то прославите своєю дбалостію тих, що для Вас сю сьвятиню так гарно здвигнули!

По Вас, любі діточки, знов другі дбати муть про з'єднане наших руских сил в нашій зеленій та милій Буковині, що аж з радости заплаче бідна мати Русь!

Та ба, слабке почуте доказали Ви до сего так сьвятого обовязку. Не гарно то самого себе вихваляти, але щоб правди не оминуті, то скажу Вам сьміло, що лиш

мої Кичерські діточки пильно звихали ся, та котрий від котрого скоро колядували, щоби мовляв більше десятин придбати.

Та не лиш хлопці, а й дівчата жертували свою скромну лепту на наш „Руский Дім Народний“.

Та коби то Бог дав, щоби в кожній громаді знайшов ся хтось, що би дбав про Вас так як я, то могли-б ми Вас 10.000 легіників так з'організувати, що навіть могли би Вам осібну газетку видавати. Яка красна була-б тогди надія на нашу будучність.

Бо які Ви тепер, такі будуть пізнійше з Вас й люди.

Жаль мені над Вашов байдужностей!

На користні для Вас питання, то Ви відповідали, а як прийшлося, щоби Ви ваше почуте патріотизму виявили, то Ви цілком утихли. А прецінь такий поступок не був злишний, тим більше, що Ви про все то наперед із „Рускої Ради“ знали. Бути такими байдужними — се не гарно. Вистерігайте ся байдужности у всьому!

От дивіть ся! Я до дівчат не писав окремого листу, а бачите, як вони гарно обзивають ся!

Правду сказавши, під шкільною молодіжею розуміється само собою і дівчат, хотя я там більше до хлопців говорю.

Перша сільська дівчина, що в газеті обізвала ся, була Вероніка Чобан із Шипинець. Вона склала була дуже гарний стишок, котрий не одному читачеві вподобав ся. Друга сільська дівчина із Стрілецького Кута Параска Тащук, котра всіх

своїх товаришок на Буковині взиває до науки, до сьвітла-правди. Трета дівчина обізвала ся із Глибокої Домніка Возняк, котра щиро тішить ся словом Параски Тащукової, та одобряє її спостереження.

Правда, що й з Вас, дорогі мої лєґіники, обізвало ся було кілька на мої питання.

Такий рух молодіжи може нам учителям лиш честь принести. Та-ж нам аж душа радуєть ся, почути Ваш голос в слові й письмі.

Нам за Вас і так докоряють, що ми Вас лихо вчимо; а як би Ви через газети свої гадки прилюдно виявляли, то доказали-б тим успіх нашої мозольної праці.

Ви, опустивши школу, маєте доволі часу до вуличних играшок та пустих привичок; а для удосконалення душі, то нема. Відки зможете пізнійше, як будете газдами — а се Вас якраз не мине — боротись против недолі? А Ви лиш тогди наберете відваги з недолев боротись, як будете за-молоду до чогось доброго привикати.

Тому не дармуйте, дорогі діточки, не марнуйте той дорогий час! Маєте его доволі, лиш абисьте вміли его розумно поділити, та визискати на власну свою користь.

Тепер піст великий, менше будете гадати на Ваші буйні молодечі мрії, то-ж беріть ся до читання пожиточних книжок, а їх знайдете, як лиш схочете.

Наконець нагадавши, що вже весна йде, ставлю Вам ось які питання:

1. Хто з Вас знає деревця щепити?
2. Чи є коло Вашої хати садок, і які в нїм дерева?
3. Чи садок заложений за пляном? Який за великий і кілька лїт, як родить?
4. Чи скопують его, чи може лишают рік від року траву рости?
5. Як скопуюте, то що сієте?

Хто з Вас на сі пять питань, по появленю „Рускої Ради“ до 4-х днів перший відповість, дістане від мене 2-річну ананасову щепку - ренетку, котру ему „Руска Рада“ аж на місце даром вишле. Ся памятка дуже користна тим більше, що вона буде сьвідком того щасливого молодечого віку вашого на многі лїта!

Так як деревце, почавши родити, приносить чимраз все більшу користь, так Ви старайте ся Вашим родичам журливим своєв силов зростаючов при всякій роботі помагати, та їх серце зболїле потїшати.

Маючи повну надїю, що ви даєте докладну відповідь тим більше, що тепер і дівчата на поставлені питання відповідати муть, остаюсь Вашим щирим порадником.

Іля Ілюк, учитель.

Кичера в марті 1902.

Через що наші селяни бідніють і що їм ще допомогчи може.

(Конець).

Милі та дорогі братя селяни!

Послухайте мене яко вашого щирого приятеля, та може би нам вдало ся ще тій нужді запобігчи.

Перша моя просьба до вас, щоби всі як оден покидали гучні хрестини, вісіля, похорони, помани і храми.

1. Намість гучних хрестин кладіть зараз, як народить ся дитина, на її імя 10 корон до щадниці, „шпаркаси“, враз з дитинов будуть її і процента рости. І так як доросте дитина, буде мати маленький капіталик, котрий би був для сеї родини цілком пропав, а перейшов на діти нехриста-жида.

2. Намість гучних вісіль, що маєте їх справляти, складіть ся свати і купіть молодим газдам коровину, двоє пацяток, допоможіть їм хату поставити, і яка то буде для вас утіха, що будете видіти, що ваші діти мають при чім газдувати і ви не будете жалувати, що далисьте гроші нехристови за ту брагу.

3. Похорони, помани і храми не справляйте так гучно, бо то Богови не є приємно, а для вас цілковита згуба. Погадайте лиш, як вам по такій гучній помані або таким похороні або храмі!

Не нарікаєте ви самі, не чухаєте ся в потилицю, та не кажете, що шкода гро-

ний? Кілько ви тут гроший і дорогого часу тратите, а за то лиш нечесть маєте.

Весіля повинно лиш одну днину тривати, але не в суботу цілий день і цілу ніч пити, а рано в неділю, ідучи до церкви так як до коршми в п'янім стані р'євати.

4. Закладайте склепові спілки і то, щоби вас як найбільше до таких спілок належало, то не будуть ваші гроші марне пропадати так як у жида, що збере і піде з ними з села, а хотьби і у селі лишився, то вам нема і не буде ніколи жадного хісна і не вернеся ані один сотик до вашої кишені. Як будуть такі спілки, то усі зароблені гроші лишать ся у ваших кишенях, лишать ся у вашім селі. А ви, панове, котрі хоть не належите до таких спілок, купуйте у християн, бо то гроші не пропали, вони можуть прийти назад в ваші кишені, хоть вашим внукам або правнукам, ті можуть посватати ся, пібрати ся і ваші гроші знов вашими стають ся. Так само закладайте, де ще нема кас, райфайзенські каси і приставайте нумер від нумера усі і так собі поможете без жидівських банків, бо в жидівських банках пропадають ті проценти уже на віки, щосьте їх там дали, бо з жидом не посватаєте ся і не прийде той маєток знов до вашого маєтку, а з кас ваших власних, хоть бисьте який великий процент платили, усе з одної кишені даєте, а в другу кладете і тому той гріш не пропавий для вас. Тож до діла, братя милі! — Читальня най вам буде замість коршми; вона повинна бути повна, а коршма повинна пустковстояти. У читальни шукаймо поради, у читальни розвеселім ся, бо у читальни усього доброго научимо ся — а коршма лиш пожаль ся Боже — більше за ню уже не хочу і згадувати, лиш прошу вас сердечно, занежайте єї. — Відзиваюсь до вас, милі молоді газди і ви чесні парубки, залишайте ті давні лихі звичаї, залишайте коршми, обходіть того вашого найгіршого ворога, не робіть танці коло коршем, не толочте жидівське сьміте, обходіть танці без тої проклятої люри!

Закладайте братства св. тверезости а будуть з вас чесні та порядні газди на утіху і славу Руси-України.

Звертаюсь до вас всечесні отці духовні: просіть, напоминайте і навчайте ваших парафіян, щоби залишали тоті лихі давні звичаї і приступали до спілок склепових, касових та до читалень, а обминали коршми та відрікали ся тої паскуди горівки. А ви, чесні газди, не кажіть, що здирають вас панотці та дяки, бо їм належить ся за їх труд, бо вони ваші пастирі.

Чому ви жидови даєте і не кричите, що він вас здирає? Ви єму сами добровільно несете.

Ще і до вас вп. пани академики-Русини засилаю просьбу: устроюйте по селах віча, скликайте селян, навчайте їх, щоби залишали по давньому жити, а брались до просьвіти, до єдности на славу рускому народови! Лиш таким чином може наш нарід підвигнутись і стати на рівні з тим народом, котрий нас взяв під ноги.

Наконець зроблю ще короткий рахунок зі всіх ваших даремних видатків на напитки. Возьму таке село, де на примір є 300 нумерів, при чім зауважити треба, що є села лиш з 60 але й по верх 800 нумерів.

О т ж е :

1. Хрестин	30 на рік по 10 кор. разом	300 К
2. Весіль	{ молодого } 10 на рік 100 К "	1000 К
	{ молодої } 10 на рік 100 К "	1000 К
3. Похоронів	10 на рік по 50 К "	500 К
4. Парастасів	60 на рік по 10 К "	600 К
5. Храмів у	100 нумера по 20 К "	2000 К
6. Потреби як:	коляда, сьвята, сапане, клаки, і що кожного дня через цілий рік пропивають від 300 нумерів і то від кожного осібно по 20 К разом	6000 К
		Сума 11.400 К

Кругло: Дванацять тисяч корон! Отже видите, панове газди, кілько гроший даєте ви тому, котрий ні оре ні сїє. Ви біднієте та нарікаєте на тяжкі часи, а жид стає паном, та тішить ся, що для него час жнив. Читайте і спасайте ся від нужди та погибели!

М. К.

Приятели.

В однім селі, таки тут у нас на Буковині, панував великий непорядок. Лиш

в однім, кажете? Бог би з вас говорив, пане Озірний!

Та так, милий сусіде, в нас, можна сказати, панує майже чи не в кождім селі кириня. Але маю на умі вповісти вам історію за одно село, котре й ви знаєте. А ви, добрий сусідо, розсудіть, чи добре воно так, та як і що маєм робити, аби не попасти во іскушення, аби не збочити й не хочачи із правої дороги.

Будьте ласкаві, вповідайте, пане Озірний!

От кажу, знаєте, кириня була в тім селі; Гершко панував над християнами, то був єдиний поради́ник тих нещасливих темних людей. Він на всяке лихо все один і той самий лік мав: палену сивуху. Тож можете зміркувати, яка недоля, яка мізерія панувала між тими людьми, а як і нехрист богатів в тім селі!

Лиш в тім селі, кажете, пане Озірний? Я таке добро майже по всіх других селах виджу.

Та так, добрий сусіде, але послухайте, що вам за це село скажу.

Кажіть, пане Озірний, люблю вас слухати.

От видите! Прийшов до того зледащілого села розказ поставити школу. Люди не стямили ся. Але в них на все одна рада була — Гершко і сивуха. Гершко страх лютив ся. Бігав, скакав, підпоював і навчав темних людей, як мають крутити, аби до них школа не загостила.

А ви дивуєте ся? Та то всі Гершки такі, пане Озірний.

Ні, я тому не дивую ся, але я дивую ся, що находять ся й хрищені такі самі окаянні.

Чи може бути?

Послухайте! Якийсь час крутили, крутили, тай перекрутили, урвала ся крутінка, таки мусіли поставити школу. Прийшов і учитель, розпочала ся наука. Спершу фиркали ся, впирали ся люди, але з гори потиснули, вздріли люди, що не жарт, тай втихомирили ся. Мали люди щасте, трафив ся добрий, людяний учитель, вмів людей притягнути до себе, тож з часом полюбили люди учителя і школу.

А Гершко якої, пане Озірний?

Гершко якийсь час ще керинив. Мав своїх кілька вже пропащих піяків кириників, котрими пробував ще учителя обчорнювати, але не вдавало ся. Розумнійші люди пристали до доброго учителя і підпирали тай боронили его.

Не гнівайте ся, пане Озірний, а якої панотець в тім селі?

Якої? Такої як в нас звикле: воріт тяжкий нашому рускому народови, Волох. Ішов рука в руку з Гершком. Та щасте тих людей хотіло, старий панотець уступив ся, пішов на иньшу парафію, людей руских там карати. Тут прийшов добрий руский панотець, як Бог приказав. Панотець і учитель ішли рука в руку. В церкві і школі, поза церков і поза школов навчали і отверезювали громаду. Нарід пішов за добрими науками, за добрим прикладом, бо наш нарід доброго серця і доброї душі, лиш доброго проводу, та сьвітла потребує.

Коршма спустошила, Гершко виніс ся з села. За то церква і школа завше битком набита, зато хати і обороти людські повеселіли. Громада стала на ноги, старшина громадска йшла рука в руку з справедливими приятелями народу, панотцем і учителем, стало лекше людям.

Аж серце ся радує, пане Озірний, отаке чути; вибачайте, що перебеваю, але не мож витримати з утіхи, а то тим дужче, бо знаю, що се правду вповідаєте. Я сам вже таке видів по кількох селах на свої власні очі. Не гнівайте ся, що вам скажу, але я сам був на отвореню читалень, тай мужицких кас, якось їх звуть райфайзенські, чи як там. Знаєте, приїзджають рускі пани із Черновець, та навчають людей божими словами, та втворюють читалні та каси, та ратують людей у всякім припадку. Не гнівайте ся, що питаю, ви знаєте тих людей, ци панів, хотівем сказати?

Знаю. Тай добре їх знаю. То, видите, люди, що вийшли з руского народу, то не чужі, то свої люди, що знають і відчувають потреби і нужду та кривду свого народу. Вони посвятили всі свої сили, все своє знанє для свого народу і стараються его кривди, его хиби і єю нужду усунути, відвернути.

Ей, Боже сьвятий! Поможи їм, Господи! Я вірю вам, пане Озірний, бом видів їх при отвореню читалень та кас по селах, та чув їх горячі, їх Божі слова науки. Не гнівайтеся, паночку, що спитаю. Чи буде коли добро нашому рускому народови.?

То залежить таки від самого народу. Зможе той наш нарід розпізнати своїх щирих приятелів від своїх ворогів, тай піде за добров радів добрих своїх людей, а не за зрадов ворога, то виратуєся поволи наш нарід, стане ему ліпше, як не зараз і не зовсім, то бодай єго другому поколіню певно буде лекше жити.

Та як-жеж, не гнівайтеся, циж можна не слухати добрих людей, а йти за ворогом?

Можна. Та-ж нарід так навіть звикле й робить. От оповім вам таки зараз один випадок з Путилова. Там покійний начальник суду Михалюк, таки свій руский чоловік, посьвятився був цілком своєму рускому народови і хотів Гуцулів виратувати з пропасти, в яку кляті вороги руского народу Гуцулів загнали.

Прийшов раз один Гуцул до начальника суду порадити ся за процес з одним жидом, як ратувати ся. Начальник суду каже: так а так треба робити. Гуцул вислухав, тай каже: дякую вам, дорогий паночку, за добру раду. Надибало мене тяжке нещасте, чиста напасть. Піду ще до мого сусіди, Ицка, послухаю, що він скаже, то хитра котюга!

Ей, Господи борони! Та це чисте каліцтво розуму!

Каліцтво не каліцтво, а велика темнота нашого нещасливого народу. Темнота така груба, що не дає прозріти і розпізнати народови добрих приятелів від злих. От видите таке й в тім селі було з тим добрим учителем і панотцем, що-м вам вповідав. Найшов ся і там злий дух, втиснув ся між люди і почав киришити. На чисту людску рілю, що помогли панотець і учитель справити, забіг нечистий і кинув кукіль та осетій. Найшов ся між людьми таки свій злий дух, зачав відати на учителя і на панотця і відвернув громадку темних нещасливих мужиків, тай став киришити. Але панотець і учитель на

то не зважали, вони працювали ще дужче в читальни. Райфайзенська каса розвивала ся добре, втворено одну, втворено другу, таки людску крамницю. Люди пізнали поволи, де правда, відвернули ся від злого духа і тепер в громаді супокій і порядок. Райфайзенська каса вже виратувала щось зо 20 завдовжених господарів від неминучого упадку. Були у Гершка задовжені і мало їх господарство йти на бубен, та своя каса виратувала їх від торбів, котрі Гершко для них мав вже на поготові, хоть забрав ся на иньне село.

Ей Господи! Чи буде колись по всіх руских селах така Божя ласка як се ви, пане Озірний, за те село вповідаєте.

Буде. Лиш треба великої праці, превеликої праці, щоби відвернути вперед темноту і невіжество від нашого руского народу.

(Конець буде.)

Всячина.

Тов. „Руска Бесіда“ в Чернівцях буде мати головні свої збори на Благівіщене (7. с. м.), о 11 год. перед полуднем в „Народнім Домі“. Тут будемо широко розмовляти за просьвіту на Буковині, за рускі каси і за піянство. Приходіть, панове громадо, з цілого краю, варта запізнати ся і порадитись, як собі дальше поступати.

Сьвятковане пам'яті Шевченка. Сеї неділі (6 с. м.) о пів до 8 години вечером, відбуде ся в салі Народного Дому сьвятковане пам'яті нашого найпершого кобзаря Шевченка заходом всіх черновецких руских товариств. Будуть промови в честь Шевченка, деклямації єго поезій, і хоральні сьпіви. На сїм торжестві повинні бути всі Русини без ріжниць стану і віку. Прибувайте до нас численно, панове громадо.

Нові читалні „Рускої Бесіди“. Наш поклик до Русинів, щоби не занедбали ширене просьвіти в околиці Черновець по сїм боці Прута, є прогомонів без-

слідно і недавно тому відозвала ся Камена, заводячи в себе дуже святочно читалню. За нею в слід пробудили ся й чесні громадяни з Котул-Баїньського й передали З. с. м. статуту до ц. к. краєвого правительства з повідомленням, що отвиряють в себе читалню „Рускої Бесіди“. Імена чесних основателів отсі: Дмитро Безушко, Дм. Ткачук, Георгій Тихон, К. Горвацкий, Ілія Бадюк, Кіріак Тихон, Іван Бадюк, Мафтей Горичка, Ілія Балан і Дмитро Славник. — Також доносимо дуже відрядну вість, що руска просвіта пробиває ся і в найдалших і найтемніших окраїнах буковинської Руси, завдяки поодиноким наших щирим людям, що раді би приєднати для рускої справи і остали закутки рускої землиці. Так є певна надія, що навіть в Кимполунзі получимо небавом огнище просвіти і то головном заходом ц. к. комісаря лісничого п. Гукевича.

Із Кабина. Прочитав я про Кабинського зуха в ч. 4-ім „Рускої Ради“ і порозумів, що то писали сам учитель із панотцем. Було написано, що учитель вже кілька рік, як зискав на свій бік панотця. Добре. Але чому панотець таки в сім року такі чуда в селі ділає, що їх тут годі описати? І було написано, що дописуватель „Рускої Ради“ задурно обвинував панотця. Чи може се панотець довести, що задурно, що то не правда?

В „Рускій Раді“ (ч. 48 з минушого року) навіть не було всіх чуд описаню. Як панотець хотять, то можна описати всі чуда, бо то ще не всі. І до одного часу збанок воду носить. Так і се: до одного разу панотець будуть робити чуда так, щоби ніхто не чув в газетах. Панотець подав за то, що він був в газетах, до суду, і най він піде до суду та буде чути протокола, які для него є. І то ще не всі протоколи. Добре, що панотець зачепив ся, а тепер всі чуда, які були писані в газеті і не писані має ся панотцеві довести. Було написано, що учитель із панотцем ревню дбають о просвіту і о добро руского народу, і що они є проводирі руского народу.

Добрі проводирі! Панотець є проводар чуд, бо як би був проводар народу,

то би був і приятель „Рускої Ради“ а не відряджував би нікого, щоби газету нашу „Руску Радю“ не брав і не читав, а щоби читав другу газету з Садагури чи звідки. І не казав би панотець в школі при релігії дівчині, щоби катихизис малий, котрий „Руска Школа“ перевела з церковного на руске, щоби легше було дітям при науці вчити ся, навіть не брати до школи і з него не вчити ся, так що тепер дівчина мусіла другий купити а той стоїть дармо. Тож із сего лиш можна пізнати який панотець проводар. А про учителя було там писано, щоби ми, і дописуватель „Рускої Ради“ удавали ся до учителя. А ми чого підемо до учителя? Лани обробляти? Не доста учителеви дітий до того, а хоче ще і нас?!

Із Камени робив я обід за померших, а як наш титулярний протоєрей Юрій Гостюк уже добре попоїв, розпустив ременець, випив ще кілька шклянок вина і післав повну тайстру всякої їжи до дому, тогди спитав мене, кому я гадаю лишити мій маєток, бо я бездітний. Я сказав єму на то, що я ще не думаю вмирати. Він став мені дораджувати, аби я то записав на церкву. Я казав, що може щось запишу на мальоване новозбудованої церкви. Від тогди не мав я вже жадної спокійної години. Він посилав по мене своїх слуг в день і в ночи, аби я прийшов до него. А коли я все прийду, то він мене мучить, аби вже йти до контракту. Я єму на то казав, най починає малювати церкву, а я зараз записую огород або даю гроші. Він мені все не давав спокою і забезпечував своїм словом, що аби я лиш записав, а на 1-го мая 1899 він скаже малювати церкву грішми із церковної каси, а відтак мій записаний огород в мірі 50 пражин а в вартости 1600 корон по моїй смерті або продасть або дасть на політки і так віддасть гроші до церковної каси. Я спустив ся на его масні слова, та зробив контракт, але церква ще і нині не мальована. Я ходжу до него, прошу і плачу, аби зачинав малювати церкву, а він тепер каже, що я записав єму огород, аби за мене правив парастас. О мальованю і чути не хоче.

Моя покійна жінка дуже гризла ся тим, що ми огород запропастили тай церква не мальована. Она ниділа та ослабала з кожним днем гірше.

Иду я до „добродзїя“ і розказую ему причину слабости мої дружини, а він мені каже, що єї треба всьвятити воду і то ту тверду, що платить ся 4 кор., бо м'ягка вода, котру він сьвятить за 2 кор., єї нічо не допоможе.

Купував я в него тої твердої води 15 разів, але не знаю, чи була та вода ще за м'ягка, чи що, бо не помагала. Жінка ослабала чим раз більше. Вже „добродзїй“ були такі добрі та і маслували єї за 6 кор., але она все таки померла до року. Та ще мусів я по довгім торгованю 20 кор. заплатити за похорон, бо то бачите покійна була порядна газдиня, то треба було єї як належить ся поховати.

Оттаких випадків, як зо мною є у нас багато, але люди терплять. Они на то вже привикли, та думають, що то так мусить бути. А може собі хтось думає, що ми маємо з него якийсь хосен? Боже борони! Через 40 літ его пастированя в чисто рускім селі править він службу Божу по волоски. О казаню не було в нас ніколи і бесіди. Ми до тепер не мали о казаню жадного понятя. Аж як приїхали до нас п. др. Стоцкий на отворене читалні, та промовили до нас, що аж в души студило, то ми собі подумали, що так повинно би виглядати казанє в церкві.

В нас є багато таких людей і то поважних, що тільки з тої причини від кількох років не ходять до церкви, що нема там казаня.

Боже всемогучий, за які гріхи караєш нас такими своїми заступниками?

Правда, він собі склав в такий спосіб страх багато грошей а прийшов сюда одним білим коником, котрий за раз весь его маєток привіз. Зразу ми его сесию ему орали, своїм насїнем засївали, обробляли, збирали і до дому возили. Тогди був він ще маленький і нам нібито дуже прихильний, а тепер вже нас і знати не хоче.

Я се даю в газету на науку народови. А щоби хтось не думав, що то брїхні, то я сам при сьвідках підписую ся.

Іля Кошара, господар в Камені.

Село Мігова лежить в повіті Вижницькім. Вийдеш на гору Стіжок, то переглянути мож майже ціле село. Як лиш глипнеш на село, то зараз кинуть ся в очи два красні доми, один з них є нова школа народна, а другий парохіяльний дім. Десьнедесь кидає ся в очи лїпша господарска хата. Поза цвинтарем виринає дуже мала вежа церковна з похиленим хрестом. Недалеко церкви може 100 кроків від нової, школи є 4 морги 379м² посїлости, котру подарував громаді граф Станїслав Рей 20 листопада 1893 року з тов виразнов умовков, що ся посїлість лиш для шкільних потреб має ся уживати. На се не зважає громадска старшина і продала 25 пражин якомусь жидкови, котрий на тім місци хоче коршму вибудувати. Голова села є писар, бо двірник мало що розуміє, а писар робить, що сам знає, бо були і християнські купці і мали гадку дати у двоє тільки грошей, але одним ніхто не казав, а котрі були в громадській канцелярії, то їх не допустили купити, бо знак тому, Йосель Суркис з писарем мали собі таку мову. Громада утратила таким чином поверх 300 корон. — Виділ краєвий дав із фонду убогих для громадских бідних учеників 29 К 28 гел., а де сї гроші? Голова громади не знає. 50 дітий шкільних не мають книжок, а тих грошей громада і не гадає дати, хотя повітова рада шкільна вже громаду напминала. Чи ж то не кара від Господа Бога? Нарід нарікає на злі часи, а не подумає, що все те лишень через їх наклін до злих напнтків. Жиди, що позаходили до Мігови з порожними торбами, тепер їх 10ма возами не вивизеш, бо наші селяни є їх кріпаками, а жиди і другі шахраї верховодять ними.

Коли ви, люди, спам'ятаєте ся? Подумайте братя, кілько ваших грошей опирає ся в руках фарисеїв. Чи-ж ви тільки розуму не маєте, що аби писар і жиди вас за ніс водили? Чи ж ви не знаєте, що писар є ваш слуга. Але ви як ті воли піддаєте ся в ярмо. Вже час подумати не лишень про себе, але також про свої діти, бо як будете так і далі про своїх рідних і первих дбати, то будете з торбами під жидівскими плотами валятись. Вибори ви-

пали дуже зле, бо були на жаль і такі виборці, що за шуетку, дві, за квартиру горівки дали ся підкупити і голосували против свого брата хлібороба. За приклад беріть собі громаду Кадобівці і тогди побачите, що то значить в згоді і любові жити.

Ціни на худобу

в Чернівцях дня 3-го марта 1902

воли	за кільограм живої ваги	52—64	сот.
телята	" " "	60—64	"
безроги	" " "	66—72	"
корови	" " "	52—56	"
вівці	за штуку . . .	12.—	кор.
ягнята	" " . . .	8.—	"
коні	" " . . .	10.—200	"
бугаї	" " . . .	220.—460	"
кози	" " . . .	—.—	"

Торговиця.

В Чернівцях платило ся дня 17-го листого

за 50 клтр.

за пшеницю . . .	+8.60	к.	до 8.80	к.
" жито . . .	+6.85	"	" 7.—	"
" ячмінь . . .	6.35	"	" 6.65	"
" овес . . .	+6.60	"	" 6.70	"
" кукурудзу (нов.)	5.20	"	" 5.25	"
" конюшину . . .	51.—	"	" 53.—	"
" ріпак . . .	—.—	"	" —.—	"
" горох . . .	7.50	"	" 8.50	"

Складаймо гроші до щадниці „Рускої Каси“ в Чернівцях!

В друкарні тов. „Рускої Ради“

в Чернівцях

вийшла дуже цікава і поучаюча

КНИЖОЧКА

під заголовком

ГРОМАДА

або

який лад і порядок має бути в громаді, які права має громада, громадянин, старшина і рада громадська, як вибирає ся раду громадську і старшину,

для руских громад на науку

написав

др. Стефан Смаль-Стоцький.

Ціна сеї книжочки 30 сот.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Складаймо гроші на наш

НАРОДНИЙ ДІМ

в Чернівцях!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Заохочуймо всіх, аби приступали до нашого щиро мужицкого товариства „Руска Рада“ в Чернівцях!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX